

Pseudo-Frans

1. Welk leenwoord komt wel uit het Frans?
- b. Enquête.

'Blamage', 'faillissement' en 'modieus' zijn pseudo-Frans: een Fransman zal niet weten wat deze woorden betekenen. 'Blamage' komt uit het Duits, waar studenten in het verleden een tijdje de gewoonte hadden om destijds pseudo-Franse afleidingen te maken. 'Faillissement' zou een afleiding van het werkwoord 'faillir' zijn, maar dat bestaat niet in het Frans. 'Modieus' is een afleiding van het Franse woord 'mode', maar deze afleiding is in het Frans onbekend.

<http://bit.ly/pseudofrans>

Latijnse trein

2. Hoe kan dit?
- a. De Katholieke Kerk heeft nieuwe woorden toegevoegd.

Tot 2004 hield de Pauselijke Academie voor het Latijn een lijst bij met Latijnse woorden voor nieuwe fenomenen. Paus Benedictus IV heeft deze academie in 2012 nieuw leven ingeblazen. Hij is groot fan van het Latijn en wil zo de taal redden. De academie stimuleert het gebruik van Latijn zowel binnen als buiten de kerk.

<http://bit.ly/kerklijst>
<http://bit.ly/academielatijn>

Steve Aoki

3. Wat is NIET schadelijk voor je stem?
- b. Geeuwen en zuchten.

Als je geeuwt of zucht, verminder je de spanning op je stem. Hoesten of je keel schrapen zet juist te veel

druk op je strottenhoofd. Om dat te voorkomen, kun je het best veel drinken. Maar dan geen alcohol of melkproducten. Alcohol droogt het slijmvlies op je stembanden uit. En melkproducten veroorzaken irritatie, net als chocolade en nootjes.

<http://bit.ly/stembhoud>
<http://bit.ly/stevestem>

Grumpf!

4. Hoe weten die deskundigen dat?
- c. Gevonden fossielen van het spraakkanaal lijken op de botjes van apen.

Het tongbotje is het enige botje uit ons spraakkanaal dat als fossiel bewaard blijft. Uit de vorm van dat tongbotje van de oermens (Australopithecus) blijkt dat hij keelzakken had, net als apen nu nog hebben. Die keelzakken zorgen ervoor dat apen een indrukwekkend laag geluid kunnen maken. Maar het maakt spraak zoals mensen dat voortbrengen onverstaanbaar. Heel lang geleden, voordat mensen konden spreken, klonken we dus net zoals apen nu klinken.

<http://bit.ly/kookaap>
<http://bit.ly/oermens>

Waarom?

5. Wat maakt zo'n vraag moeilijk voor een computer?
- c. Een computer begrijpt niet hoe de wereld in elkaar zit.

Waarom-vragen zijn moeilijk voor een computer, omdat het vaak onduidelijk is waarnaar precies gevraagd wordt. Neem nu 'Waarom gebruiken Amerikanen geen kilometers?' Wil de vragensteller weten hoe het zo gekomen is? Of waarom ze niet alsnog afstappen van hun systeem in mijlen? Soms kan een mens wel begrijpen of naar de oorzaak of de motivatie gevraagd wordt, maar voor een computer is dat heel lastig. Taaltechnologen werken aan systemen die zulke vragen steeds beter kunnen beantwoorden.

<http://bit.ly/waaromvragen>

Caitlyn

6. Wat gebeurt er tijdens zo'n operatie?
- c. De stembanden worden korter gemaakt.

Je kunt je stembanden vergelijken met een snaarinstrument, zoals een viool. De beweging van de snaar

(of de stembanden) laat de lucht trillen en maakt zo geluid. Vrouwen hebben over het algemeen kortere stembanden dan mannen: 12-17 mm tegenover 17-23 mm. Net als bij een snaar zorgen kortere stembanden voor een hoger geluid. Een man die zijn stem operatief wil laten verhogen, zal zijn stembanden dus moeten laten verkorten. Bij een vrouw-naar-mantransgender kan de stem operatief verlaagd worden door de stembanden te verlengen.

<http://bit.ly/stemoperatie>

Mx

7. Voor wie is deze nieuwe aanspreekvorm bedoeld?
- d. Voor transgenders.

Britse officiële instanties gebruiken sinds enkele jaren de aanspreekvorm 'Mx' voor transgenders (mannen die vrouw zijn geworden of andersom) en voor andere mensen die zich niet identificeren met één specifiek geslacht. Zij kunnen ervoor kiezen om op hun bankafschriften of hun rijbewijs 'Mx' voor hun naam te zetten. Het Nederlands heeft geen genderneutrale aanspreekvorm. Vorig jaar heeft Zweden genderneutrale voornaamwoorden in gebruik genomen: naast 'han' ('hij') en 'hon' ('zij'), kun je daar ook 'hen' ('hij' of 'zij') zeggen.

<http://bit.ly/mxbrits>
<http://bit.ly/zweedsvnw>

Praat Nederlands met me

8. Wat is de overeenkomst tussen 'vrijen' en 'breien'?
- c. In de verleden tijd verandert de klank soms wel en soms niet.

In het Standaardnederlands zijn 'vrijen' en 'breien' zwakke werkwoorden: de klank blijft in de verleden tijd hetzelfde. Het is dus 'hij vrijde' en 'hij breide'. Toch zijn ook de sterke vormen ('hij vree' en 'ik heb gebreeën') redelijk geaccepteerd. Ze komen veel voor in Nederlandse dialecten en ook via Google vind je deze vormen veel terug in het Nederlands.

<http://bit.ly/parodiekennyb>
<http://bit.ly/sterkzwak>

